

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่ใช้ในปัจจุบันให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและเพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามมาตรฐานวิชาการ มีคุณภาพสูง สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบ พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

- ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙”
- ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ให้ยกเลิก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐
- ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้
- “มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- “สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

“**อธิการบดี**” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

“**คณะ**” หมายความว่า คณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัย ให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นอย่างอันมีฐานะเทียบเท่าคณะที่จัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

“**บัณฑิตวิทยาลัย**” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

“**คณบดี**” หมายความว่า คณบดีของคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัย และให้หมายความรวมถึงไปถึงหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากับคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา

“**คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย**” หมายความว่า คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

“**คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย**” หมายความว่า คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยตามความในข้อ ๙ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วย บัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๗

“**คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ**” หมายความว่า คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

“**คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ**” หมายความว่า คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะที่มีจัดการหลักสูตรแบบสหวิชาการ ซึ่งมีการดำเนินการโดยคณะจำนวนมากว่าหนึ่งคณะ เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

“**คณะกรรมการบริหารหลักสูตร**” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรในสาขาวิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา ที่อธิการบดีแต่งตั้ง

“**หลักสูตร**” หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ ในระดับบัณฑิตศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ ให้เปิดสอน และได้แจ้งคณะกรรมการอุดมศึกษาเพื่อทราบแล้ว

“**สาขาวิชา**” หมายความว่า สาขาวิชาของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“**การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา**” หมายความว่า การศึกษาในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

“**อาจารย์ประจำ**” หมายความว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ ที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตาม พันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา ทั้งนี้ อาจารย์ประจำรับเข้าใหม่ตั้งแต่ ข้อบังคับนี้เริ่มบังคับใช้ต้องมีระดับความสามารถภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

“**อาจารย์ประจำหลักสูตร**” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอน และค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เปิดสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้น พหุวิทยาการ หรือ สหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

“ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชา ของมหาวิทยาลัย

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้สอนที่มีได้เป็นอาจารย์ประจำ และต้องได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย

“ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก” หมายความว่า ผู้ที่มีได้เป็นอาจารย์ประจำโดยมีคุณวุฒิทางการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการตามที่กำหนดในหน้าที่นั้นๆ กรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์

“สถาบันอื่น” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ร่วมรับผิดชอบหลักสูตรกับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในลักษณะเป็นหลักสูตรร่วม หรือร่วมเป็นเครือข่ายทางวิชาการ

“หลักสูตรร่วมกับสถาบันอื่น” หมายความว่า หลักสูตรของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ร่วมมือจัดการเรียนการสอนและการวิจัยกับสถาบันอื่น โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเป็นผู้ให้ปริญญา หรือ สถาบันอื่นเป็นผู้ให้ปริญญา หรืออาจได้รับปริญญาจากทุกสถาบันที่ร่วมมือกัน

“สัมฤทธิ์บัตร” หมายความว่า ใบรับรองความรู้ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามออกให้ผู้เรียนร่วมที่ผ่านการประเมินผลการเรียนของมหาวิทยาลัยแล้ว

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่ง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับ กรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามข้อบังคับ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและถือเป็นที่สุด

หมวด ๒

ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ ๖ ระบบการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาให้ใช้ระบบ ดังนี้

๖.๑ ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนโดยกำหนดระยะเวลา และจำนวนหน่วยกิต ให้มีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

๖.๒ ระบบไตรภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์ โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

๖.๓ ระบบจตุรภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์ โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

ข้อ ๗ รูปแบบการศึกษา มหาวิทยาลัยอาจจัดรูปแบบการศึกษาทั้งในและนอกเวลาราชการรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือรูปแบบผสมผสาน ดังนี้

๗.๑ รูปแบบในเวลาราชการ เป็นการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาทั่วไปเฉพาะในเวลาราชการ โดยจัดแบบระบบทวิภาค หรือระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค

๗.๒ รูปแบบนอกเวลาราชการ เป็นการจัดการศึกษาโดยใช้เวลานอกเวลาราชการสำหรับนักศึกษาทั่วไปหรือกลุ่มนักศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอาจจัดการเรียนการสอนในโปรแกรมแบบใดแบบหนึ่ง หรือโปรแกรมแบบผสมผสาน ดังนี้

๗.๒.๑ โปรแกรมเรียนทางไกล โดยใช้ระบบทางไกลผ่านไปรษณีย์วิทยุกระจายเสียง วีดิทัศน์ ๒ ทาง หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือระบบอินเทอร์เน็ต

๗.๒.๒ โปรแกรมชุดวิชา (Module System) เป็นการจัดการเรียนการสอนเป็นคราวๆ คราวละ ๑ รายวิชา หรือหลายรายวิชา ซึ่งอาจจัดเป็นชุดของรายวิชาที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน

๗.๒.๓ โปรแกรมนานาชาติ เป็นการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ หรือเป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการและมีมาตรฐานเช่นเดียวกับหลักสูตรนานาชาติ โดยอาจจัดในเวลาและเนื้อหาที่สอดคล้องกับโปรแกรมต่างประเทศ

๗.๒.๔ โปรแกรมการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๗.๒.๕ โปรแกรมโครงการพิเศษ การจัดการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบให้พิจารณาตามความเหมาะสมกับแต่ละหลักสูตร ทั้งนี้จะต้องจัดให้ได้เนื้อหาสอดคล้องกับหน่วยกิตรวมของหลักสูตร โดยการเทียบหน่วยกิต ตามข้อ ๑๐ และให้จัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๘ การคิดหน่วยกิต

๘.๑ ระบบทวิภาค

๘.๑.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๘.๑.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

- ๘.๑.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึก ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๑.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๑.๕ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๑.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มี ค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๒ ระบบไตรภาค
- ๘.๒.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปราย ไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๒.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๒.๓ การฝึกงานหรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึก ไม่น้อยกว่า ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๒.๔ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๒.๕ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มี ค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๓ ระบบจตุรภาค
- ๘.๓.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปราย ไม่น้อยกว่า ๑๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๓.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๓.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึก ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๓.๔ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต
- ๘.๓.๕ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มี ค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

หมวด ๓

หลักสูตร

ข้อ ๘ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มี ๔ ระดับ ดังนี้

๘.๑ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

๙.๒ หลักสูตรระดับปริญญาโท เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่างๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์จริยлогความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานและสังคม

๙.๓ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

๙.๔ หลักสูตรระดับปริญญาเอก เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่างๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จริยлогความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรคองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานสังคม และประเทศ

๙.๕ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาอื่นๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

ข้อ ๑๐ โครงสร้างหลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๑๐.๒ หลักสูตรระดับปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยอาจจัดแผนใดแผนหนึ่ง ดังนี้

๑๐.๒.๑ แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยการทําวิทยานิพนธ์ ดังนี้

(๑) แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต และจะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชา ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

๑๐.๒.๒ แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต และต้องสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

๑๐.๓ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๑๐.๔ หลักสูตรระดับปริญญาเอก แบ่งออกเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและ นักวิชาชีพชั้นสูง ดังนี้

๑๐.๔.๑ แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ อาจกำหนดให้มีการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด แบ่งเป็น

(๑) แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

(๒) แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีจะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

๑๐.๔.๒ แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ที่มีคุณภาพสูงก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และมีการศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต โดยมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

(๒) แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีจะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต โดยมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

ข้อ ๑๑ การกำหนดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา การนับจำนวนปีการศึกษาให้นับปีการศึกษาตามระบบการจัดการศึกษาข้อ ๖ หนึ่งปีการศึกษาของแต่ละระบบการศึกษาต้องมีจำนวนภาคเรียนครบตามระบบการศึกษานั้น โดยให้เริ่มนับระยะเวลาการเข้าศึกษาตั้งแต่ภาคเรียนแรกที่เข้าศึกษา ดังนี้

๑๑.๑ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษาและไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๑.๒ หลักสูตรระดับปริญญาโท ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษาและไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๑.๓ หลักสูตรระดับปริญญาเอก ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษา ดังนี้

๑๑.๓.๑ นักศึกษาที่สำเร็จระดับปริญญาตรี ให้ใช้ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษาและไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา

๑๑.๓.๒ นักศึกษาที่สำเร็จระดับปริญญาโท ให้ใช้ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษาและไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

๑๑.๔ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาอื่นๆ ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๑.๕ กรณีที่นักศึกษาเรียนครบหลักสูตร สอบประมวลความรู้ผ่าน หรือ สอบวัดคุณสมบัติผ่าน และได้ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้บัณฑิตวิทยาลัยแล้ว แต่ไม่สามารถส่งผลงานวิทยานิพนธ์เพื่อตีพิมพ์ได้ทันภายในเวลาของหลักสูตรตามข้อ ๑๑.๒ และ ๑๑.๓ ให้มหาวิทยาลัยขยาย

เวลาการรอตีพิมพ์ หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารตามประกาศของมหาวิทยาลัย ได้อีก ๒ ปีการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท และขยายได้อีก ๓ ปีการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก ทั้งนี้ระยะเวลาการรอตีพิมพ์หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ดังกล่าว ไม่ให้นับเป็นระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร และนักศึกษาจะต้องรักษาสภาพนักศึกษาเป็นนักศึกษาทุกภาคเรียนจนกว่าจะได้รับอนุมัติสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๑๒ การพัฒนาหลักสูตรและการประกันคุณภาพของหลักสูตร

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๒.๒ การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) คณาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หมวด ๔

จำนวน คุณวุฒิและคุณสมบัติของอาจารย์

ข้อ ๑๓ จำนวน คุณวุฒิและคุณสมบัติของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

๑๓.๑ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๓.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ําปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น

๑๓.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ําปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการ

เผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษา น้อยกว่า ๑๐ คน ทางคณะวิชาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณา และผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย แล้วเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการกรณี

๑๓.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือ สาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนและต้อง มีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการ ศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทาง วิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และ มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

๑๓.๒ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน การพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

๑๓.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบ เท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการ เผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีซ้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษา น้อยกว่า ๑๐ คน ทางคณะวิชาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณา และผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย แล้วเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการกรณี

๑๓.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอกแต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

๑๓.๓ หลักสูตรปริญญาโท

๑๓.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงาน ทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๓.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางคณะวิชาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาและผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย แล้วเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๓.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระหลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมและและการค้นคว้าอิสระร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และจากสภามหาวิทยาลัย แล้วแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๓.๓.๓ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้สอบการค้นคว้าอิสระ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรือการค้นคว้าอิสระหลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรือการค้นคว้าอิสระร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัตินี้ และผลงานทางวิชาการดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และจากสภามหาวิทยาลัย แล้วแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๓.๓.๔ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนและต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๓.๔ หลักสูตรระดับปริญญาเอก

๑๓.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลังโดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๓.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างย้งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษา น้อยกว่า ๑๐ คน ทางคณะวิชาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณา และผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย แล้วเสนอให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๓.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทาง วิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทาง วิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มี ความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการ บัณฑิตวิทยาลัย และจากสภามหาวิทยาลัย แล้วแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๓.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือขั้นต่่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลังโดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย และจากสภามหาวิทยาลัย แล้วแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๓.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๓.๕ อาจารย์ใหม่ที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาเอก แม้ยังไม่มีผลงานทางวิชาการ หลังสำเร็จการศึกษานูโลมให้เป็นอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโทได้ แต่ทั้งนี้หากจะทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอน ในระดับปริญญาเอก หรือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ต้องมีผลงานทาง วิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย ๑ รายการ ภายใน ๒ ปี หรือ ๒ รายการ ภายใน ๔ ปี หรือ ๓ รายการ ภายใน ๕ ปี

ข้อ ๑๔ ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรในสาขาวิชาที่เปิดสอน ทั้งนี้ องค์ประกอบจำนวนและหน้าที่ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๕ ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๕.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ข้อ ๑๓.๓.๓ (๑) และข้อ ๑๓.๕ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป มีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ข้อ ๑๓.๔.๓ (๑) และข้อ ๑๓.๕ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษา มากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๕.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลักของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระหลัก ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้ รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๕.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม (ถ้ามี) ในกรณีที่มิมีภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระแล้ว ตามข้อ ๑๕.๑ หรือ ๑๕.๒ แล้ว อาจเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม ได้อีกไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ในภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระหลัก ตามข้อ ๑๕.๑ หรือ ๑๕.๒

ข้อ ๑๖ ในคณะที่เปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ ดังนี้

๑๖.๑ องค์ประกอบ

๑๖.๑.๑ คณบดีเป็นประธานกรรมการ

๑๖.๑.๒ กรรมการประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ทุกหลักสูตรที่สังกัดคณะ

(๒) ผู้แทนอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนไม่เกิน ๔ คน

(๓) รองคณบดีคนหนึ่งที่คณบดีเสนอชื่อเป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และให้พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมหาวิทยาลัยถอยถอน หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการ และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

๑๖.๒ หน้าที่

๑๖.๒.๑ ควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษา การประกันคุณภาพของหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๑๖.๒.๒ อนุมัติผลการประเมินผลการศึกษารายวิชาของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

๑๖.๒.๓ พิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระและแจ้งบัณฑิตวิทยาลัยรับทราบ

๑๖.๒.๔ พิจารณาเสนอชื่ออาจารย์ประจำหลักสูตรให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๑๖.๒.๕ ประสานงานด้านบริหารและวิชาการเกี่ยวกับการรับนักศึกษา การจัดทำตารางสอน การสอน การวิจัย การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) และการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) กับบัณฑิตวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง-

๑๖.๒.๖ พิจารณาการโอนและเทียบโอนผลการเรียน การลาพักการเรียน การคืนสภาพการเป็นนักศึกษา และการลาออกของนักศึกษา

๑๖.๒.๗ เสนอรายชื่อนักศึกษาที่เรียนครบหลักสูตรต่อคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

๑๖.๒.๘ หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายตามข้อบังคับนี้และตามที่คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยมอบหมาย

๑๖.๓ การประชุมของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ ให้ใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัย มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๗ ในการจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาแบบสหวิชาการที่มีการดำเนินการโดยคณะจำนวนมากกว่าหนึ่งคณะ ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ดังนี้

๑๗.๑ องค์ประกอบ

๑๗.๑.๑ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ

๑๗.๑.๒ กรรมการประกอบด้วย

(๑) คณบดีหรือรองคณบดีที่ได้รับมอบหมายของคณะที่ร่วมกันจัดหลักสูตร

(๒) ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรทุกหลักสูตรที่จัดการศึกษาแบบสหวิชาการ

(๓) ผู้แทนอาจารย์ประจำหลักสูตร ที่ร่วมกันจัดหลักสูตร จำนวนไม่เกิน ๔ คน

(๔) รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ที่คณบดีบัณฑิตเสนอชื่อเป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และให้พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อ ตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติลักษณะ หรือมหาวิทยาลัยถอดถอน หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการ และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

๑๗.๒ หน้าที่ ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ มีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน ๑๖.๒

๑๗.๓ การประชุมของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ ให้ใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วย การประชุมสภามหาวิทยาลัย มาบังคับใช้โดยอนุโลม

หมวด ๕ การรับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๘ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๘.๑ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๘.๒ หลักสูตรระดับปริญญาโท

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๘.๓ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าตามที่หลักสูตรกำหนด หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๘.๔ หลักสูตรระดับปริญญาเอก

๑๘.๔.๑ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๘.๔.๒ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าหรือระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันกับหลักสูตรที่เข้าศึกษา โดยมีผลการเรียนดีมาก ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ และมีพื้นฐานความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้ และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๑๘.๔.๓ มีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบหรือประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ หลักเกณฑ์การรับบุคคลเข้าศึกษา มีดังนี้

๑๙.๑ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นผู้กำหนดเงื่อนไข วิธีการ และจำนวนนักศึกษาที่จะรับในแต่ละสาขาวิชา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะที่สาขาวิชาสังกัด และคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

๑๙.๒ คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้รับบุคคลเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษได้ ทั้งนี้ต้องได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะที่สาขาวิชาสังกัด

๑๙.๓ คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้รับผู้ที่มีพื้นความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๘ เข้าศึกษาหรือวิจัยโดยไม่ขอรับปริญญาเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายได้ ทั้งนี้ ต้องได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะที่สาขาวิชาสังกัด

๑๙.๔ ในกรณีที่ผู้สมัครกำลังรอผลการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือปริญญาโท แล้วแต่กรณี การรับเข้าศึกษาจะมีผลสมบูรณ์เมื่อผู้สมัครส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาในระดับใดระดับหนึ่งตามหลักสูตรที่เข้าศึกษานั้นให้เป็นที่ไปตามหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดและประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๙.๕ การรับนักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษา ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๒๐ การพิจารณารับบุคคลเข้าศึกษา

๒๐.๑ โดยการสอบข้อเขียนและ/หรือสอบสัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่นใดตามรูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะสาขาวิชาสังกัด และบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๒๐.๒ โดยการคัดเลือกจากบุคคลภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษในบางรายวิชาที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ประเภทไม่ขอรับหรือขอรับหน่วยกิต แต่มิใช่การศึกษาเพื่อขอรับปริญญาจากมหาวิทยาลัย และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๘ แล้วแต่กรณี และต้องปฏิบัติตามประกาศ กำหนดการลงทะเบียน และการชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๑ ประเภทของนักศึกษา แบ่งเป็น ๓ ประเภทดังนี้

๒๑.๑ นักศึกษาสามัญ หมายถึง บุคคลที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นนักศึกษาโดยสมบูรณ์ในแต่ละสาขาวิชา หรือรับเข้าเป็นนักศึกษาทดลองศึกษาตามเงื่อนไขของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งเมื่อผ่านการประเมินผลหรือครบเงื่อนไขของแต่ละสาขาวิชา จึงจะรับเข้าเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อรับปริญญา หรือประกาศนียบัตร

๒๑.๒ นักศึกษาทดลองศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่มีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ซึ่งเข้ามาศึกษาในภาคการศึกษาแรก โดยมีเงื่อนไขว่าภาคการศึกษาแรกจะต้องสอบให้ได้ระดับค่าคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จึงจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นนักศึกษาสามัญได้ หรือเงื่อนไขอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะกำหนด

๒๑.๓ นักศึกษาร่วมศึกษา หมายถึง บุคคลที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นนักศึกษา โดยไม่ขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร ทั้งนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับนักศึกษาร่วมศึกษา ให้เป็นที่ไปตามข้อ ๒๖ ข้อ ๒๘ และข้อ ๓๗.๒๐ และประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๒๒ การรับสมัครบุคคลเข้าศึกษา

ให้คณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษากำหนดรูปแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ สำหรับการประชาสัมพันธ์และการจัดหานักศึกษาเข้าศึกษาในสาขาวิชาที่สังกัดคณะ จึงนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะและคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

การรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้จัดทำกำหนดการ วิธีการ และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง เป็นประกาศของมหาวิทยาลัย ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย โดยให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นหน่วยงานกลางร่วมกับคณะที่สาขาวิชาสังกัดและสาขาวิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาดำเนินการรับสมัคร จัดสอบคัดเลือก และประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา แล้วแจ้งให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ

ข้อ ๒๓ การรายงานตัวและการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

๒๓.๑ หลักเกณฑ์และกำหนดการรายงานตัวและการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๒๓.๒ ผู้ที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษา จะมีสภาพเป็นนักศึกษาตามข้อ ๒๑ เมื่อมหาวิทยาลัยได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้ว

ข้อ ๒๔ การศึกษาข้ามสถาบันการศึกษา ขณะที่นักศึกษากำลังศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา นักศึกษาสามารถศึกษาข้ามสถาบันได้ ดังนี้

๒๔.๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย อาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาของสถาบัน การศึกษาอื่นได้ เพื่อนำหน่วยกิตและผลการศึกษามาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย โดยให้นักศึกษายื่นคำร้องขอลงทะเบียนเรียนรายวิชาของสถาบันการศึกษาอื่นที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย แล้วให้นักศึกษานำหนังสือขอลงทะเบียนข้ามสถาบันจากบัณฑิตวิทยาลัยไปขออนุญาตลงทะเบียนในสถาบันการศึกษาอื่น โดยต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามที่สถาบันการศึกษาอื่นกำหนดหลักเกณฑ์การลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันการศึกษาให้เป็นไปตามข้อ ๒๘ การโอนผลการเรียนและการเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามข้อ ๓๑ การแสดงผลการศึกษาให้ดำเนินการตามข้อ ๓๗ โดยอนุโลม

๒๔.๒ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันการศึกษาอื่น อาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาของมหาวิทยาลัยได้ เพื่อนำหน่วยกิตและผลการศึกษาไปเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรของสถาบันการศึกษาต้นสังกัด โดยให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันการศึกษาอื่นยื่นคำร้องขอลงทะเบียนเรียนรายวิชาของมหาวิทยาลัยที่คณะเปิดสอนรายวิชาที่จะลงทะเบียนเรียน พร้อมหนังสือขอลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันจากสถานศึกษาต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ หรือคณะกรรมการบัณฑิตระหว่างคณะ และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย โดยนักศึกษาของสถาบันการศึกษาอื่นต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หลักเกณฑ์การลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามข้อ ๒๘ โดยอนุโลม และการออกใบรายงานผลการศึกษาให้เป็นไปตามข้อ ๓๗.๒๐

หมวด ๖ การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนเรียนในระบบไตรภาคและระบบจตุรภาค ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๖ การลงทะเบียนเรียนสำหรับระบบทวิภาค ให้เป็นดังนี้

๒๖.๑ กำหนดวัน และวิธีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๒๖.๒ การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ให้ให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามแผนการเรียนหรือแผนการศึกษา ซึ่งอาจเป็นแผนการเรียนเฉพาะรายบุคคล หรือแผนการเรียนเป็นกลุ่มหรือหมู่เรียน

การกำหนดหลักเกณฑ์ องค์ประกอบ วิธีการ และขั้นตอนการทำ การบริหารและการจัดการแผนการเรียนหรือแผนการศึกษารายวิชาแก่นร่วมระหว่างสาขาวิชาและวิชาอื่นๆ ในระดับบัณฑิตศึกษา ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

๒๖.๓ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาจะสมบูรณ์ ต่อเมื่อนักศึกษาได้ชำระเงินตามระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วยการเก็บเงินค่าหน่วยกิต และค่าธรรมเนียมการศึกษาเรียบร้อยแล้ว ภายในกำหนดเวลาตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๒๖.๔ นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในภาคการศึกษาใด จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้นเป็นจำนวนหน่วยกิตไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด นักศึกษาที่ไม่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยสมบูรณ์ในภาคการศึกษาแรกที่ได้รับการคัดเลือกเป็นนักศึกษา จะถูกมหาวิทยาลัยตัดชื่อออก เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดีที่สาขาวิชาสังกัด

๒๖.๕ นักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยสมบูรณ์ในภาคการศึกษาใด ภายในกำหนดเวลาตามประกาศของมหาวิทยาลัย จะไม่มีสิทธิ์เรียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่ได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดีที่สาขาวิชาสังกัด

๒๖.๖ การลงทะเบียนเรียนรายวิชา ก่อนการลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดๆ ในแต่ละภาคการศึกษาต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ในขณะที่ยังไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ให้ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการลงทะเบียนเรียน

๒๖.๗ จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา

๒๖.๗.๑ นักศึกษามีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนรายวิชาแต่ละภาคการศึกษาตามประเภทนักศึกษา ดังนี้

(๑) นักศึกษารูปแบบในเวลาราชการ ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา ไม่ต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติ การลงทะเบียนเรียนต่ำกว่าที่กำหนดจะกระทำได้เฉพาะในภาคฤดูร้อนหรือภาคการศึกษาที่นักศึกษาจะเรียนรายวิชาครบตามหลักสูตร

(๒) นักศึกษารูปแบบนอกเวลาราชการ ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๔ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๐ หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๖ หน่วยกิตในภาคฤดูร้อน

๒๖.๗.๒ การลงทะเบียนรายวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่าหรือมากกว่าเกณฑ์ในข้อ ๒๖.๗.๑ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก และประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ให้คณบดีที่สาขาวิชาสังกัดพิจารณาอนุมัติ

๒๖.๗.๓ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาสองสาขาวิชา สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชา ตามหลักสูตรทั้งสองสาขาวิชาได้ โดยจะต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวม ในแต่ละภาคการศึกษา ตามข้อ ๒๖.๗.๑

ข้อ ๒๗ การลงทะเบียนรายวิชาเรียนขอร่วมศึกษา (Audit) โดยไม่นับหน่วยกิต นักศึกษาทุกสาขาวิชาอาจลงทะเบียนเรียนขอร่วมศึกษาในรายวิชาใดๆ ที่มีมหาวิทยาลัยเปิดสอนได้โดยไม่นับหน่วยกิต ดังนี้

๒๗.๑ นักศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชาเรียนขอร่วมศึกษา โดยไม่นับหน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาคงสอบหรือไม่สอบก็ได้

๒๗.๒ นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาเรียนขอร่วมศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น โดยต้องชำระค่าหน่วยกิตตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๘ การลงทะเบียนข้ามสถาบันการศึกษา

๒๘.๑ นักศึกษาจะขอลงทะเบียนเรียน ณ สถาบันการศึกษาอื่นได้ โดยให้นักศึกษายื่นคำร้องขอลงทะเบียนข้ามสถาบันพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ หรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยตามเกณฑ์หลัก ดังนี้

๒๘.๑.๑ รายวิชาที่หลักสูตรกำหนด ในภาคการศึกษาหรือปีการศึกษานั้นมหาวิทยาลัยมิได้เปิดสอน

๒๘.๑.๒ รายวิชาที่สถาบันการศึกษาอื่นเปิดสอนในระดับการศึกษาเดียวกันต้องมีเนื้อหาที่เทียบเคียงกันได้ โดยมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาในหลักสูตร

๒๘.๑.๓ รายวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา หรือการทำวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

๒๘.๒ ให้นำหน่วยกิตและผลการศึกษาของรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันการศึกษาไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่นักศึกษาศึกษาอยู่

๒๘.๓ การศึกษาข้ามสถาบันการศึกษาให้เป็นไปตามข้อ ๒๔

ข้อ ๒๙ การขอลอน ขอเพิ่ม หรือของดรายวิชา

๒๙.๑ การขอลอน ขอเพิ่ม หรือของดรายวิชาเรียน ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอลอน ขอเพิ่ม หรือของดรายวิชาเรียนที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลักแล้วแต่กรณี และได้รับความเห็นชอบจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ในกรณีที่ยังไม่มียกอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ให้ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้ให้ความเห็นชอบ และให้คณบดีที่สาขาวิชาสังกัดเป็นผู้อนุมัติการขอลอน ขอเพิ่ม หรือของดรายวิชาเรียน

๒๙.๒ การขอลงหรือขอเพิ่มรายวิชาเรียน ต้องกระทำภายใน ๒ สัปดาห์แรกของแต่ละภาคการศึกษาปกติ หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน ทั้งนี้จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาต้องเป็นไปตามข้อ ๒๖.๗

๒๙.๓ การขอลงเรียนรายวิชาใด ต้องกระทำภายในสัปดาห์ที่ ๓ ถึง สัปดาห์ที่ ๑๐ ของภาคการศึกษาปกติ หรือภายในสัปดาห์ที่ ๒ ถึงสัปดาห์ที่ ๔ ของภาคฤดูร้อน การขอลงเรียนรายวิชาใดภายหลังกำหนดระยะเวลาตามวรรคแรกจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะขอลงทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติเช่นเดียวกับข้อ ๒๙.๑ ก่อนวันสอบปลายภาคการศึกษาเป็นเวลา ๒ สัปดาห์สำหรับภาคการศึกษาปกติและ ๑ สัปดาห์สำหรับภาคฤดูร้อน

ในกรณีที่มีความจำเป็นกรณีที่สาขาวิชาสังกัดอาจอนุมัติให้นักศึกษาถอนหรือเพิ่มรายวิชาหรือดเรียนบางรายวิชา ภายหลังจากกำหนดเวลาได้แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๐ การชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพนักศึกษา

๓๐.๑ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียม เพื่อรักษาสภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

๓๐.๒ การลงทะเบียนชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพนักศึกษา ต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ในแต่ละภาคการศึกษานักศึกษาจะต้องดำเนินการรักษาสภาพนักศึกษาให้แล้วเสร็จตามปฏิทินการลงทะเบียนของมหาวิทยาลัยภายในภาคการศึกษานั้น

๓๐.๓ กรณีนักศึกษาไม่ลงทะเบียนและชำระค่าธรรมเนียม เพื่อรักษาสภาพนักศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการลงทะเบียนของมหาวิทยาลัย ให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๓๑ การโอนผลการเรียนและการเทียบโอนผลการเรียน

การโอนผลการเรียนและการเทียบโอนผลการเรียนนักศึกษาโครงการปริญญาตรีร่วมสถาบัน และการรับโอนนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่นให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วยการโอนผลการเรียนและเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๒ การเปลี่ยนสาขาวิชา รูปแบบการศึกษา และระดับการศึกษา

๓๒.๑ การเปลี่ยนสาขาวิชา

๓๒.๑.๑ นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในสาขาวิชาหนึ่งสามารถเปลี่ยนสาขาวิชาใหม่ได้โดยให้นักศึกษายื่นคำร้องขอเปลี่ยนสาขาวิชาพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากทั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาเดิม คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาใหม่ และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ หรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะของคณะที่รับเข้าศึกษาใหม่ ให้คณะบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ แล้วแจ้งสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

๓๒.๑.๒ นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนสาขาวิชาได้เมื่อศึกษารายวิชาในสาขาวิชาเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ หน่วยกิต มีรายวิชาที่สามารถโอนเข้าสาขาวิชาใหม่ได้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และทุกวิชาที่จะขอโอนต้องได้ระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี และได้ศึกษามาแล้วไม่เกิน ๕ ปี

๓๒.๑.๓ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑ และหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑ อาจขอเปลี่ยนสาขาวิชาได้หลังจากที่ได้ลงทะเบียนเรียนแล้วอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษา และได้ศึกษามาแล้วไม่เกิน ๕ ปี โดยมีศักยภาพในการทำวิทยานิพนธ์ในสาขาวิชาใหม่ได้

๓๒.๑.๔ ระยะเวลาการศึกษาของนักศึกษาที่เปลี่ยนสาขาวิชาให้นับตั้งแต่เริ่มต้นเข้าศึกษาในสาขาวิชาใหม่

๓๒.๑.๕ การโอนหน่วยกิตรายวิชาให้กระทำได้ตามข้อ ๓๑

๓๒.๒ การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาโดยไม่เปลี่ยนสาขาวิชา ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งอาจอนุมัติให้นักศึกษารูปแบบในเวลาราชการไปศึกษาในรูปแบบเวลาออกราชการได้ และนักศึกษารูปแบบนอกเวลาราชการไปศึกษารูปแบบในเวลาราชการก็ได้ โดยให้นักศึกษายื่นคำร้องการเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ หรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ ให้คณะต้นสังกัดวิทยาลัยพิจารณานุมัติ แล้วแจ้งให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ

๓๒.๒.๑ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนรูปแบบการศึกษา จะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่างๆ รวมทั้งชำระค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษาตามรูปแบบการศึกษาที่ได้อนุมัติให้เข้าศึกษาใหม่

๓๒.๒.๒ หลักเกณฑ์การโอนผลการเรียนและการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่เปลี่ยนรูปแบบการศึกษา ให้พิจารณารับโอนผลการเรียนและเทียบโอนผลการเรียนทุกรายวิชาที่มีผลการเรียนไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี รายวิชาที่รับโอนผลการเรียนให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษา และให้นำไปคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

๓๒.๒.๓ การขอโอนผลการเรียนและการเทียบโอนผลการเรียน ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอโอนผลการเรียนและเทียบโอนผลการเรียนพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ หรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ ให้คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณานุมัติ แล้วให้บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ

๓๒.๓ การเปลี่ยนระดับการศึกษา

๓๒.๓.๑ การเปลี่ยนระดับการศึกษาอาจเป็นการเปลี่ยนจากนักศึกษาระดับปริญญาโทไปเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก หรือเป็นการเปลี่ยนจากนักศึกษาระดับปริญญาเอกไปเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทก็ได้

๓๒.๓.๒ การเปลี่ยนระดับการศึกษา จะกระทำได้แต่เฉพาะกรณีที่เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยและไม่มี การเปลี่ยนแปลงสาขาวิชา

๓๒.๓.๓ กรณีที่อยู่ในข่ายที่จะเปลี่ยนระดับการศึกษาได้ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) เป็นนักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ก ที่ผ่านการประเมินเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะปรับ
ยกระดับการศึกษาให้เข้าศึกษาในระดับปริญญาเอกได้ และสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติที่จัดขึ้นสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก

(๒) เป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอกที่สอบตกในการสอบวัดคุณสมบัติ อาจขอรับการพิจารณาเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท
แทนก็ได้

๓๒.๓.๔ การโอนการเทียบโอนผลการเรียนและการแสดงผลการศึกษามีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) กรณีการเปลี่ยนระดับการศึกษาจากนักศึกษาระดับปริญญาโทเป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก ไม่สามารถโอนหรือเทียบ
โอนผลการเรียนรายวิชาที่ศึกษาระดับปริญญาโทเข้าเป็นผลการเรียนระดับปริญญาเอก การแสดงผลการศึกษาให้นำรายวิชาเรียนและผลการ
เรียนระดับปริญญาโทมาแสดงไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก แต่ไม่นำมารวมคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม พร้อมทั้งระบุเปลี่ยนระดับการศึกษาจากระดับ
ปริญญาโทเป็นระดับปริญญาเอก

(๒) กรณีเปลี่ยนระดับการศึกษาจากนักศึกษาระดับปริญญาเอกเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท ให้โอนผลการเรียนและเทียบ
โอนผลการเรียนจากระดับการศึกษาเดิมรวมเป็นผลการเรียนหลักสูตรใหม่ที่เข้าศึกษาได้ทุกรายวิชาที่มีผลการเรียนไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี
หลักเกณฑ์การโอนและเทียบโอนผลการเรียนรายวิชาที่มีโครงสร้างเนื้อหาชั้นก้าวหน้า (Advance Course) ในระดับปริญญาเอกให้โอนและเทียบ
โอนผลการเรียนกับรายวิชาและกลุ่มรายวิชาในระดับปริญญาโทที่มีโครงสร้างเนื้อหาเป็นแนวทางเดียวกันได้ทั้งหมด (กรณีนี้ ๑ รายวิชาในระดับปริญญาเอก
สามารถโอนและเทียบโอนผลการเรียนกับรายวิชาในระดับปริญญาโทได้ ๑ รายวิชาหรือมากกว่า ๑ รายวิชา) ส่วนรายวิชาในระดับปริญญาเอกที่มีโครงสร้าง
เนื้อหาไม่อยู่ในชั้นก้าวหน้า (Non-Advance Course) ให้โอนและเทียบโอนหน่วยกิตผลการเรียนกับรายวิชาในระดับปริญญาโทที่มีคุณสมบัติตาม
ข้อ ๓๑ ได้ในสัดส่วนที่เท่ากัน และให้นำหน่วยกิตและค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของรายวิชาที่รับโอนไปคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของหลักสูตรที่
ได้รับอนุมัติเข้าศึกษาใหม่ได้ การแสดงผลการศึกษาให้นำรายวิชาที่ได้รับโอนหรือเทียบโอนผลการเรียนไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก พร้อมทั้งระบุเปลี่ยน
ระดับการศึกษาจากระดับปริญญาเอกเป็นระดับปริญญาโท

๓๒.๓.๕ ขั้นตอนการเปลี่ยนระดับการศึกษา ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอเปลี่ยนระดับการศึกษา ขอโอนผลการเรียนและเทียบโอนผล
การเรียน พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่คณะต้นสังกัดเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
ประจำคณะ หรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะให้คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติแล้วให้บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งผล
การพิจารณาต่อสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

ข้อ ๓๓ การลาพักการเรียน

๓๓.๑ นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขออนุมัติลาพักการเรียนได้ในกรณีต่อไปนี้

๓๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์ หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๓๓.๑.๒ การทำการวิจัยในหลักสูตรหรือได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือได้รับทุนอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อการ
ศึกษาซึ่งสาขาวิชาเห็นสมควรสนับสนุน

๓๓.๑.๓ เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลาเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษาตามคำวินิจฉัยของแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์ จากสถานพยาบาลของทางราชการ หรือสถาน พยาบาลของเอกชนตามกฎหมาย ว่าด้วยสถานพยาบาลเอกชนที่กระทรวง สาธารณสุขกำหนด

๓๓.๑.๔ มีความจำเป็นส่วนตัวโดยยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนทั้งนี้ต้องได้ลงทะเบียนเรียนโดยสมบูรณ์ในมหาวิทยาลัยมาแล้วอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษา

๓๓.๒ ในการลาพักการเรียนให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้อนุมัติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการ บัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ

๓๓.๓ การลาพักการเรียนตามข้อ ๓๓.๑.๓ และ ๓๓.๑.๔ ให้อนุมัติได้ ครั้งละไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษา ถ้านักศึกษายังมีความจำเป็นต้อง ลาพักการเรียนต่อไป ให้ยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนใหม่ ทั้งนี้จะลาพักการเรียนได้ไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน

๓๓.๔ ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนตามข้อ ๓๓.๑.๓ และ ๓๓.๑.๔ ให้นำระยะเวลาที่ลาพักการเรียนรวมอยู่ในระยะเวลา การศึกษาด้วย

๓๓.๕ ในระหว่างที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน นักศึกษาต้องชำระเงินค่าธรรมเนียม เพื่อรักษาสภาพนักศึกษา มิฉะนั้นจะพ้นจากสภาพ นักศึกษา โดยให้ปฏิบัติตามข้อ ๓๑ โดยอนุโลม

๓๓.๖ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนเมื่อจะกลับเข้าเรียน ต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าเรียนต่อที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบ จากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ ให้คณบดีบัณฑิต วิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ แล้วแจ้งให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ ทั้งนี้จะต้องได้รับอนุมัติก่อนกำหนดการลงทะเบียนเรียน ไม่น้อย กว่า ๑ สัปดาห์

ข้อ ๓๔ การลาออก

นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ให้ยื่นคำร้องที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะและให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย พิจารณา อนุมัติ แล้วแจ้งให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ

ข้อ ๓๕ การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓๕.๑ ตาย

๓๕.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้ลาออก

๓๕.๓ ศึกษาครบถ้วนตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา

- ๓๕.๔ ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๕๐ ติดต่อกันเกิน ๒ ภาคการศึกษา
- ๓๕.๕ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตรตามข้อ ๑๑
- ๓๕.๖ ไม่ส่งเอกสารลงทะเบียนเรียน และหรือไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาภายในเวลาที่กำหนด
- ๓๕.๗ ไม่ชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ ๓๑ ภายในเวลาที่กำหนด
- ๓๕.๘ สอบประมวลความรู้ หรือสอบวัดคุณสมบัติครั้งที่ ๓ ไม่ผ่าน
- ๓๕.๙ สอบวิทยานิพนธ์หรือสอบการค้นคว้าอิสระครั้งที่ ๒ ไม่ผ่าน
- ๓๕.๑๐ หลังสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์หรือสอบการค้นคว้าอิสระ ครั้งที่ ๑ ไม่ผ่าน โดยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ และดำเนินการเสนอสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ครั้งที่ ๒ ตามระยะเวลาที่กำหนด
- ๓๕.๑๑ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักการศึกษา
- ๓๕.๑๒ ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำ โดยประมาท
- ๓๕.๑๓ มหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เพราะนักศึกษาขาดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร หรือกระทำผิดข้อบังคับระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของบัณฑิตวิทยาลัย
- ๓๕.๑๔ มหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา เพราะกระทำความผิด จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการ หรือวินัยนักศึกษา ตามข้อ ๕๐

ข้อ ๓๖ การคืนสภาพการเป็นนักศึกษา

นักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาตามข้อ ๓๕.๖ และ ๓๕.๗ อาจยื่นคำร้องขอคืนสภาพการเป็นนักศึกษาที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ หรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ แล้วแจ้งให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ ดังนี้

๓๖.๑ การนับระยะเวลาการศึกษาให้นับรวมระยะเวลาที่นักศึกษาพ้นสภาพนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง ของระยะเวลาการศึกษาด้วย

๓๖.๒ นักศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมการคืนสภาพนักศึกษาพร้อมทั้งค่าธรรมเนียมการศึกษาตามระเบียบของมหาวิทยาลัย โดยให้ชำระค่าธรรมเนียมการคืนสภาพนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติ การคืนสภาพและชำระค่าบำรุงการศึกษาทุกภาคการศึกษาดลอดระยะเวลาที่นักศึกษาพ้นสภาพเป็นนักศึกษาด้วย

๓๖.๓ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้คืนสภาพนักศึกษาแล้ว ให้มีสภาพเป็นนักศึกษาเช่นเดียวกับสภาพนักศึกษาเดิมก่อนพ้นสภาพนักศึกษา

หมวด ๗

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๗ การวัดและประเมินผลการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

๓๗.๑ การสอบรายวิชา นักศึกษาจะต้องสอบรายวิชาทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน เว้นแต่รายวิชาที่ได้ถอน หรืองดเรียนโดยถูกต้องตามระเบียบ ให้อาจารย์ประจำวิชาส่งผลการสอบรายวิชาตามแบบฟอร์มของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ และคนบดที่เกี่ยวข้อง แล้วแจ้งให้สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนภายใน ๑๕ วัน นับจากวันสอบ

๓๗.๒ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียนหรือการสอบปากเปล่า หรือการสอบทั้งสองแบบข้างต้น สำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน ข การสอบประกอบด้วยวิชาสาขาวิชาเอกเฉพาะ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีคณะกรรมการสอบประมวลความรู้เป็นผู้สอบ ทั้งนี้การสอบประมวลความรู้ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

๓๗.๓ การสอบวิทยานิพนธ์ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน ก และนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก ประกอบด้วย การตรวจเนื้อหาโดยรวม และประเมินคุณภาพผลงาน การทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมพิจารณาผลงานของกรรมการ โดยให้มีคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นผู้สอบ ทั้งนี้การสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

๓๗.๔ การสอบการค้นคว้าอิสระ เป็นการสอบเพื่อประเมินผลการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน ข โดยคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วย การตรวจเนื้อหาโดยรวม และประเมินคุณภาพผลงานการทดสอบความรู้ของนักศึกษาด้วยวิธีการสอบปากเปล่า และการประชุมพิจารณาผลงานของกรรมการ โดยให้มีคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระเป็นผู้สอบ ทั้งนี้การสอบค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

๓๗.๕ การสอบวัดคุณสมบัติ เป็นการสอบข้อเขียน หรือการสอบปากเปล่า หรือทั้งสองแบบในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องสำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอกเพื่อประเมินว่านักศึกษามีความรู้พื้นฐานเพียงพอและมีความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์ โดยมีคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติเป็นผู้สอบ ให้ผู้สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ มีสิทธิ์เสนอขออนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก ทั้งนี้ การสอบวัดคุณสมบัติให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

๓๗.๖ การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ สำหรับนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอกให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

- ๓๗.๗ การสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัตินี้ และการประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาต่างประเทศตามข้อ ๓๗.๒, ๓๗.๕, ๓๗.๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสอบเป็นประกาศ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย
- ๓๗.๘ การประเมินผลการศึกษา ให้กระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค
- ๓๗.๙ สัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาแต่ละรายวิชา
- ๓๗.๙.๑ สัญลักษณ์ มีค่าระดับคะแนนประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาแสดงไว้ด้วยสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมายและค่าระดับคะแนนประจำสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเลิศ (Excellent)	๔.๐๐
B+	ดีมาก (Very Good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐
C+	ค่อนข้างดี (Fairly Good)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐๐
D+	อ่อน (Poor)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Failed)	๐.๐๐

๓๗.๙.๒ สัญลักษณ์ ซึ่งไม่มีค่าระดับคะแนนประจำผลการสอบของแต่ละรายวิชาแสดงไว้ด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
S	ผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ (Satisfactory)
U	ผลการประเมินไม่ผ่านตามเกณฑ์ (Unsatisfactory)
I	รอการประเมินผล (Incomplete)
P	การศึกษายังไม่สิ้นสุด (in Progress)
W	ถอนหรืองดการศึกษา (Withdrawn)
AU	การศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต (Auditory)
X	ยังไม่ได้รับผลการประเมิน (No Reported)
R	การเรียนรายวิชาซ้ำ (Repeated)

๓๗.๑๐ รายวิชาที่อยู่ในหมวดวิชาแกนของหลักสูตร จะต้องได้สัญลักษณ์ไม่ต่ำกว่า C ถ้าได้สัญลักษณ์ต่ำกว่าที่ระบุไว้ข้างต้น ต้องลงทะเบียนซ้ำรายวิชาเดิมในหมวดวิชาบังคับ ถ้าเป็นรายวิชาเลือกอาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นแทนได้

๓๗.๑๑ การให้ F สามารถกระทำได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

๓๗.๑๑.๑ นักศึกษาเข้าสอบและ/หรือมีผลงานที่ประเมินผลว่าตก

๓๗.๑๑.๒ นักศึกษาขาดสอบ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณบดี
ที่สาขาวิชาสังกัด

๓๗.๑๑.๓ ทุจริตในการสอบ

๓๗.๑๑.๔ เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I เพราะนักศึกษาไม่สอบและ/หรือไม่ส่งผลการปฏิบัติงานภายในเงื่อนไขระยะเวลาของ
การประเมินผล I ในแต่ละกรณีตามข้อ ๓๗.๑๔ และ ๓๗.๑๕

๓๗.๑๒ การให้ S หรือ U กระทำได้ ทั้งกรณีไม่มีหน่วยกิต ประกอบด้วย การสอบพิเศษ อาทิ การสอบภาษาต่างประเทศ การสอบวัดคุณสมบัติ
การสอบประมวลความรู้ หรือกรณีมีหน่วยกิต ประกอบด้วย การประเมินผลรายวิชาเรียนที่เป็นรายวิชาเสริมตามข้อกำหนดของหลักสูตรระดับบัณฑิต
ศึกษา รายวิชาแกนร่วมระหว่างสาขาวิชาเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะขั้นบัณฑิตศึกษา ตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย และการประเมินความก้าวหน้าหน่วยกิตการลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

๓๗.๑๓ การให้ I สามารถกระทำได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

๓๗.๑๓.๑ นักศึกษาไม่ได้สอบและ/หรือไม่ส่งผลงาน เพราะป่วยโดยมีหนังสือรับรองจากแพทย์ แต่นักศึกษาต้องใช้เวลาเรียนอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ หรือ

๓๗.๑๓.๒ นักศึกษาไม่ได้สอบ/หรือไม่ได้ส่งผลงานด้วยเหตุสุดวิสัย ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้สอน และประธาน
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

๓๗.๑๓.๓ การให้ I ให้คณบดีที่สาขาวิชาสังกัดพิจารณาอนุมัติ

๓๗.๑๔ อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาต้องระบุข้อกำหนดของการแก้ I ดังนี้

๓๗.๑๔.๑ ให้สอบใหม่หรือส่งผลงานเพิ่มเติมใน ๑ เดือน นับจากวันที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบแจ้งผลการสอบ หรือ

๓๗.๑๔.๒ ให้ปฏิบัติงานเพิ่มเติมใหม่ในภาคการศึกษาถัดไป หรือ

๓๗.๑๔.๓ ให้เรียนซ้ำวิชาเดิมในโอกาสแรกที่วิชานั้นเปิดสอน

๓๗.๑๔.๔ การระบุข้อกำหนดการแก้ I ให้อาจารย์ผู้สอนแจ้งวิธีการแก้ I วิธีใดวิธีหนึ่งตามข้อ ๓๗.๑๔.๑ หรือ ๓๗.๑๔.๒ หรือ

๓๗.๑๔.๓ ให้นำนักศึกษาทราบ พร้อมกับทำบันทึกแจ้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณบดีที่สาขาวิชาสังกัดทราบ

๓๗.๑๕ การเปลี่ยนแปลงสัญลักษณ์ I นักศึกษาจะต้องดำเนินการตามกรณีที่ได้รับสัญลักษณ์ I ดังนี้

๓๗.๑๕.๑ สอบใหม่หรือส่งผลงานเพิ่มเติมภายใน ๑ เดือน นับจากวันที่อาจารย์ผู้สอนแจ้งผล การสอบ หรือ

๓๗.๑๕.๒ ปฏิบัติงานเพิ่มเติมและได้รับการประเมินผลใหม่ภายในภาคการศึกษาถัดไป หรือ

๓๗.๑๕.๓ ได้เรียนซ้ำอีก ๑ ครั้ง ในโอกาสแรกที่วิชานั้นเปิดสอน

๓๗.๑๕.๔ ให้คนบดที่สาขาวิชาสังกัดอนุมัติผลการเปลี่ยนแปลงสัญลักษณ์ แล้วแจ้งผลการอนุมัติให้สำนักส่งเสริมวิชาการและ

งานทะเบียนทราบ

๓๗.๑๖ การให้ W กระทำได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

๓๗.๑๖.๑ ในรายวิชาเรียนที่นักศึกษาได้รับอนุญาตให้ถอนหรืองดเรียนรายวิชาตามข้อ ๓๐

๓๗.๑๖.๒ นักศึกษาได้รับอนุญาตให้ลาพักการศึกษาและได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนนั้นแล้ว

๓๗.๑๖.๓ นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาและได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนนั้นแล้ว

๓๗.๑๗ การให้ AU กระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาขอเข้าร่วมศึกษา โดยไม่นับหน่วยกิต และต้องมีเวลาเรียนหรือปฏิบัติการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่หากนักศึกษามีเวลาเรียน หรือปฏิบัติการน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ จะต้องประเมินผลด้วยสัญลักษณ์ U โดยไม่ต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำ

๓๗.๑๘ การให้ X กระทำได้เฉพาะวิชาที่ยังไม่ได้รับรายงานผลการประเมินการศึกษา ของรายวิชานั้นๆ ตามกำหนด โดยไม่ต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำ

๓๗.๑๙ การให้ P หรือ S หรือ U ในการแสดงผลการเรียนรายวิชาเรียน การสอบพิเศษ และความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๓๗.๑๙.๑ การให้ P รายวิชาเรียน กระทำได้เฉพาะรายวิชาที่มีการสอนหรือปฏิบัติงานต่อเนื่อง กันมากกว่า ๑ ภาคการศึกษา และ/หรือการศึกษาในรายวิชานั้นยังไม่สิ้นสุด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ หรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ ให้คนบดที่สาขาวิชาสังกัดพิจารณาอนุมัติ

๓๗.๑๙.๒ การแสดงผลการสอบภาษาต่างประเทศ การสอบวัดคุณสมบัติ และการสอบประมวลความรู้ S คือ ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ U คือ ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์

๓๗.๑๙.๓ การประเมินผลความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาแต่ละภาคการศึกษา ให้ประเมินด้วยสัญลักษณ์ "S" หรือ "U" ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

S หมายถึง ความก้าวหน้าของผลงานการศึกษาวิจัยเป็นที่พอใจ

(1) U หมายถึง ความก้าวหน้าของผลงานการศึกษาวิจัย ไม่เป็นที่พอใจ คืออยู่ในกรณี ดังต่อไปนี้ นักศึกษาลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระแล้วในภาคการศึกษานั้น แต่ยังมีได้ดำเนินการจัดทำเค้าโครงวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ หรือ

(2) นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามแผนงานวิจัยการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่กำหนด ตามประกาศของคณะที่สาขาวิชาสังกัด

๓๗.๒๐ การให้สัมฤทธิบัตร ให้แก่นักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนออกสัมฤทธิบัตรให้ดังนี้

๓๗.๒๐.๑ นักศึกษาร่วมศึกษาตามข้อ ๒๑.๓ และการศึกษาข้ามสถาบันการศึกษาตามข้อที่ ๒๔.๒ และมีความประสงค์ให้มหาวิทยาลัยวัดผลการศึกษิตตามข้อ ๓๗.๙.๑ และ ๓๗.๙.๒ ให้มหาวิทยาลัยออกสัมฤทธิบัตรในรายวิชานั้น

๓๗.๒๐.๒ การออกสัมฤทธิบัตรอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๘ การเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

๓๘.๑ ในกรณีที่นักศึกษาของลงทะเบียนครบจำนวนหน่วยกิตตามแผนการเรียนของหลักสูตรที่ศึกษาแล้ว ผลการประเมินผลการศึกษามีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำรายวิชาที่สอบได้ต่ำกว่า B หรือจะเลือกเรียนรายวิชาเดิม หรือวิชาอื่น ในหมวดเดียวกันและมีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงแทนกันได้ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

๓๘.๒ ในกรณีที่นักศึกษาสอบตกในรายวิชาใด จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกครั้ง หรือในกรณีที่ได้รับผลการเรียนที่ต่ำกว่า B อาจขอเรียนซ้ำอีกหนึ่งครั้ง หรืออาจเลือกเรียนรายวิชาอื่นในหมวดวิชาเดียวกันรายวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายกันในหลักสูตรแทนกันได้ โดยอยู่ในดุลยพินิจของประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทน ที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ หรือ ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ ให้คณบดีที่สาขาวิชาสังกัดพิจารณาอนุมัติ ก่อนกำหนดการลงทะเบียนเรียน แล้วให้คณะแจ้งสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ ทั้งนี้ผลการเรียนในรายวิชาเดิมจะถูกปรับเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์ R ให้ใช้ระดับคะแนนผลการเรียนครั้งสุดท้ายแสดงไว้ในใบแสดงผลการเรียนและนำไปคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ ๓๙ การเรียนเพื่อเปลี่ยนค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนครบจำนวนหน่วยกิตตามแผนการเรียนของหลักสูตรที่ศึกษาแล้ว และผลการประเมินผลการศึกษามีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเกิน ๓.๐๐ นักศึกษาอาจขอเรียนรายวิชาเดิมเพื่อเปลี่ยนค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้ ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอลงทะเบียนเรียนเพื่อเปลี่ยนค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ ให้คณบดีที่สาขาวิชาสังกัดพิจารณาอนุมัติ แล้วให้คณะแจ้งสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ ทั้งนี้ผลการเรียนในรายวิชาเดิมจะถูกเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์ R และให้ใช้ระดับคะแนนผลการเรียนครั้งสุดท้ายแสดงไว้ในใบแสดงผลการเรียน และนำไปคิดค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ ๔๐ การลงทะเบียนนักศึกษาที่ทุจริตในการสอบ

การลงทะเบียนนักศึกษาที่ทุจริตในการสอบ ให้อาจารย์ผู้ควบคุมและกำกับการสอบบันทึกข้อวินิจฉัยนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษาอยู่และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาระหว่างคณะ ให้คณบดีที่สาขาวิชาสังกัดพิจารณาอนุมัติ แล้วให้คณะแจ้งสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ โดยพิจารณาตามสมควรแต่กรณี ดังต่อไปนี้

๔๐.๑ ให้ได้สัญลักษณ์ F ในรายวิชาที่ทุจริต หรือ

๔๐.๒ ให้ได้สัญลักษณ์ F ทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น หรือ

๔๐.๓ ให้ได้สัญลักษณ์ F ในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น และให้พักการศึกษาในภาคการเรียนถัดไปไม่น้อยกว่า

๑ ภาคการศึกษา

ข้อ ๔๑ การนับจำนวนหน่วยกิต

๔๑.๑ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษา เพื่อให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนดให้นับเฉพาะจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตรของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้งให้นับเฉพาะจำนวนหน่วยกิตครั้งสุดท้ายที่ประเมินผลว่าสอบได้ไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมเพียงครั้งเดียว

๔๑.๒ การรวมจำนวนหน่วยกิต เพื่อใช้ในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้นับหน่วยกิตของทุกรายวิชาที่มีค่าระดับคะแนน ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้งให้นับจำนวนหน่วยกิตครั้งสุดท้ายไปใช้ในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ย

ข้อ ๔๒ การคิดค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยมี ๒ ประเภท คือ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาค และค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม การคำนวณ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้ทำ ดังนี้

๔๒.๑ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาค ให้คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของผลการศึกษาแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาที่ผลการศึกษามีค่าระดับคะแนนในภาคการศึกษานั้นๆ ให้มีทศนิยมสองตำแหน่ง โดยปัดเศษจากตำแหน่งที่สามที่มีค่า ๕ ขึ้นไป

๔๒.๒ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จนถึงการประเมินผลครั้งสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของผลการศึกษาแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาทั้งหมดที่ศึกษา และผลการศึกษาที่มีค่าระดับคะแนนตลอดหลักสูตร ให้มีทศนิยม ๒ ตำแหน่ง โดยปัดเศษจากตำแหน่งที่สามที่มีค่า ๕ ขึ้นไป

ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนซ้ำให้นำค่าระดับคะแนนประจำของสัญลักษณ์ที่ได้รับจากการประเมินครั้งสุดท้ายมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ย

หมวด ๘

การสอบพิเศษ การทำวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๔๓ การสอบภาษาต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ภาษาที่เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าความรู้เพื่อทำวิทยานิพนธ์ สำหรับหลักสูตรที่สอนเป็นภาษาอังกฤษ หากผู้เรียนเป็นชาวต่างประเทศรายใดมีการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย ยอมให้กำหนดภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยได้ ยกเว้นกรณีที่ผู้เรียนเป็นคนไทย ต้องกำหนดเป็นภาษาต่างประเทศ ส่วนหลักสูตรที่สอนเป็นภาษาไทยต้องกำหนดเป็นภาษาต่างประเทศเท่านั้น

นักศึกษาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ต้องเข้ารับการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ภาษาต่างประเทศ หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ เกณฑ์การประเมิน และการพัฒนาภาษาต่างประเทศ ให้เป็นตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๔ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

๔๔.๑ การสอบวัดคุณสมบัติ เป็นการสอบเพื่อวัดว่านักศึกษามีความรู้พื้นฐานเพียงพอและมีความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อมีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์

๔๔.๒ การสอบวัดคุณสมบัติประกอบด้วย การสอบข้อเขียนและหรือสอบปากเปล่า

๔๔.๓ ผู้มีสิทธิ์ขอสอบวัดคุณสมบัติ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาเอก ที่เรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรกำหนด และไม่อยู่ในช่วงพักการเรียนตามข้อ ๓๓ และไม่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตามข้อ ๓๕

๔๔.๔ ขั้นตอน วิธีการสอบวัดคุณสมบัติ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๔๔.๕ ผู้ที่สอบครั้งแรกไม่ผ่านหรือไม่เป็นที่พอใจมีสิทธิ์สอบแก้ตัวได้อีก ๒ ครั้ง ผู้ที่สอบครั้งที่สามไม่ผ่านให้พ้นสภาพจากเป็นนักศึกษา โดยต้องชำระค่าธรรมเนียมการสอบวัดคุณสมบัติ ตามประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง การเก็บค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

๔๔.๖ การรายงานผลการสอบวัดคุณสมบัติ ให้ใช้ระดับคะแนน S เมื่อการสอบวัดคุณสมบัติผ่านเกณฑ์ และระดับคะแนน U เมื่อสอบไม่ผ่านเกณฑ์

ข้อ ๔๕ คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ

๔๕.๑ ให้คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ โดยคำแนะนำของประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชา รวมไม่น้อยกว่า ๔ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือระดับปริญญาโทที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์

๔๕.๒ ให้คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติมีหน้าที่ออกและตรวจข้อสอบข้อเขียน หรือดำเนินการสอบปากเปล่าในเนื้อหาหลักสูตร หรือรายวิชาที่กำหนดไว้ เพื่อประเมินความรอบรู้ด้านวิชาการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่านักศึกษามีความสามารถที่จะดำเนินการวิจัยเพื่อทำเป็นวิทยานิพนธ์ได้โดยอิสระ นักศึกษาที่สอบวัดคุณสมบัติผ่านมีสิทธิ์เสนอขออนุมัติสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาได้

ข้อ ๔๖ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

๔๖.๑ การสอบประมวลความรู้ เป็นการสอบเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทักษะโดยรวมของเนื้อหาวิชาที่นักศึกษาเรียนตามแผนการเรียนของหลักสูตรปริญญาโท แผน ข เท่านั้น

๔๖.๓ กำหนดการสอบ วิธีสอบ และเกณฑ์การสอบ ให้จัดทำเป็นประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

๔๖.๔ นักศึกษาผู้ที่สอบประมวลความรู้ไม่ผ่าน มีสิทธิ์ที่จะสอบใหม่ได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง โดยต้องชำระค่าธรรมเนียมการสอบวัดคุณสมบัติตามประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง การเก็บค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

๔๖.๕ การรายงานผลการสอบประมวลความรู้ ให้ใช้ระดับคะแนน S เมื่อสอบประมวลความรู้ผ่านเกณฑ์ และระดับคะแนน U เมื่อสอบประมวลความรู้ไม่ผ่านเกณฑ์

๔๖.๖ การสอบประมวลความรู้อื่นๆ ให้ทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๔๗ คณะกรรมการสอบประมวลความรู้

๔๗.๑ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ โดยคำแนะนำของประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒินอกสาขาวิชา รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒินอกสาขาวิชาต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือระดับปริญญาโทที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์

๔๗.๒ คณะกรรมการสอบประมวลความรู้มีหน้าที่ออกข้อสอบและตรวจข้อสอบข้อเขียน หรือดำเนินการสอบปากเปล่าในเนื้อหาหลักสูตร หรือรายวิชาที่กำหนดไว้ เพื่อประเมินความรอบรู้ด้านวิชาการในสาขาวิชานั้นๆ ของนักศึกษา

ข้อ ๔๘ การทำวิทยานิพนธ์ โดยมีหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด วิธีการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ การสอบ การตรวจสอบความซ้ำซ้อนของวิทยานิพนธ์ และประเมินผลและอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๙ การทำการค้นคว้าอิสระ โดยมีหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด วิธีการดำเนินการจัดทำการค้นคว้าอิสระ การสอบ การตรวจสอบความซ้ำซ้อนของการค้นคว้าอิสระ และประเมินผลและอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๙

จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการ และวินัยนักศึกษา

ข้อ ๕๐ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด แนวทางปฏิบัติ รวมถึงบทลงโทษในการพิจารณาด้านจริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการ และด้านวินัยสำหรับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เกี่ยวกับเรื่อง จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการ และวินัยนักศึกษา

หมวด ๑๐

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๕๑ คุณสมบัตินักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษา

สำนักร้องเสริมวิชาการและงานทะเบียนจะนำเสนอขออนุมัติการสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรหรือปริญญาให้แก่นักศึกษาที่ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่อไปนี้

๕๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรชั้นสูง

๕๑.๑.๑ ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๑.๑.๒ ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาตามหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๕๑.๒ หลักสูตรปริญญาโท

๕๑.๒.๑ ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๑.๒.๒ มีความรู้ภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๕๑.๒.๓ แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๕๑.๒.๔ แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของมหาวิทยาลัย หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๕๑.๒.๕ แผน ข ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบการค้นคว้าอิสระ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของมหาวิทยาลัย หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๕๑.๓ หลักสูตรปริญญาเอก

๕๑.๓.๑ ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๑.๓.๒ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

๕๑.๓.๓ แบบ ๑ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของมหาวิทยาลัย อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๕๑.๓.๔ แบบ ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านวิทยานิพนธ์ และผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๒ การยื่นคำร้องขอสำเร็จการศึกษา

๕๒.๑ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาใด นักศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขอสำเร็จการศึกษา

๕๒.๒ นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกผู้ที่ได้ส่งเล่มวิทยานิพนธ์หรือเล่มการค้นคว้าอิสระ เอกสารหลักฐานการตีพิมพ์ผลงาน หรือองค์ประกอบอื่นที่เกี่ยวข้องต่อบัณฑิตวิทยาลัยแล้ว นักศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขอสำเร็จการศึกษา

๕๒.๓ การยื่นคำร้องขอสำเร็จการศึกษา ให้นักศึกษายื่นคำร้องขอสำเร็จการศึกษาที่คณะต้นสังกัด เพื่อขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ให้บัณฑิตวิทยาลัย แจ้งสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนทราบ

ข้อ ๕๓ การรับรองการสำเร็จการศึกษา

ให้คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้รับรองการสำเร็จการศึกษา และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ส่งรายชื่อผู้ศึกษาคืบตามข้อกำหนดของหลักสูตรและข้อบังคับระดับบัณฑิตศึกษาให้คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๕๔ สำหรับนักศึกษาซึ่งเข้าศึกษาก่อนข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ให้นำข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วย การศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมทั้งประกาศ และคำสั่งบัณฑิตวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่นักศึกษาผู้นั้นเข้าศึกษาใน มหาวิทยาลัย มาบังคับใช้กับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาผู้นั้นต่อไป จนกว่าจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๕๕ อาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระที่ได้รับการแต่งตั้งก่อนการประกาศใช้ข้อบังคับนี้ ให้ยังคงเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาหรือกรรมการสอบที่ได้รับการแต่งตั้งต่อไป

ข้อ ๕๖ บรรดาประกาศ หรือคำสั่ง หรือหลักเกณฑ์อันเกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอยู่ก่อนข้อบังคับนี้ มีผลบังคับใช้ ให้ยังคงมีผล บังคับใช้ต่อไป จนกว่าจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน หลังจากประกาศใช้ ข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(ศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา จินดาประเสริฐ)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม